

RECENZJA

**osiągnięcia naukowego oraz aktywności naukowej
dr. Jarosława CYMERSKIEGO ubiegającego się
o nadanie stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauki społeczne w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie**

Podstawą do opracowania recenzji osiągnięcia naukowego oraz aktywności naukowej Habilitanta jest Uchwała Nr 154/V/2024 SENATU AKADEMII POLICJI W SZCZYTNIIE z dnia 23 października 2024 r. w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie Panu dr. Jarosławowi Cymerskiemu.

Ocena dr. Jarosława Cymerskiego została dokonana na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 742) oraz na podstawie doręczonej przez Akademię Policji w Szczytynie dokumentacji zawierającej:

- autoreferat Habilitanta przedstawiający w szczególności aktywność naukową i osiągnięcia w kilku obszarach;
- wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej (przypis autora recenzji: dyscypliny naukowej nauki o bezpieczeństwie), w tym inne istotne informacje dotyczące aktywności naukowo-dydaktycznej osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego, m.in.: udział w prowadzonych projektach badawczych (ze wskazaniem pełnionej funkcji), konferencji krajowych i międzynarodowych (wygłoszone referaty, prowadzone panele), odbytych staży w zagranicznych lub w krajowych ośrodkach naukowych oraz uczelniach, opieki naukowej nad studentami lub doktorantami w charakterze promotora oraz promotora pomocniczego (w postępowaniach o nadanie stopnia doktora);
- publikacje naukowe w formie papierowej i elektronicznej (płyty CD i pendrive), w tym monografia pt. „Współczesna Formacja Ochronna wobec zagrożeń terrorystycznych”, będąca monografią naukową w postępowaniu habilitacyjnym Kandydata, zgodnie z art. 219 ust. 1. pkt 2.a. ustawy.

1. Sylwetka Habilitanta

Pan dr Jarosław CYMERSKI w 2003 r. uzyskał tytuł oficera dyplomowanego w wyniku ukończenia studiów zawodowych na kierunku administracja w zakresie bezpieczeństwa państwa w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie. W 2005 r. ukończył studia na kierunku bezpieczeństwo narodowe w zakresie zarządzania bezpieczeństwem na Wydziale Strategiczno-Obronny Akademii Obrony Narodowej uzyskując tytuł zawodowy magistra. W 2006 r. uzyskał dyplom w zakresie ochrony informacji niejawnych i wiadomości prawnie chronionych w wyniku ukończenia studiów podyplomowych na Wydziale Pedagogicznym Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku. W 2011 r. na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Uczestnictwo Rzeczypospolitej Polskiej w NATO i Unii Europejskiej a zagrożenie terroryzmem* uchwałą Rady Wydziału Nauk Politycznych Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku z dnia 7 kwietnia 2011 r. Habilitantowi nadano stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauki o polityce. Rozprawa doktorska była przygotowana pod kierownictwem dr. hab. Kuby Jałoszyńskiego profesora Wyższej Szkoły Policji (obecnie Akademii Policji) w Szczytnie, recenzowanej przez: dr. hab. Stanisława Mocka profesora Collegium Civitas oraz dr. hab. Bernarda Wiśniewskiego, profesora Wyższej Szkoły Policji (obecnie Akademii Policji) w Szczytnie. W 2019 r. w Wydziale Zarządzania Warszawskiej Wyższej Szkoły Biznesu ukończył studia podyplomowe uzyskując tytuł Master of Business Administration. Płk SOP dr Jarosław Cymerski jest czynnym funkcjonariuszem Służby Ochrony Państwa. Jest adiunktem Wydziału Humanistycznego Akademii Finansów i Biznesu Vistula, członkiem Rady Naukowo-Technicznej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, członkiem Polskiego Towarzystwa Bezpieczeństwa Narodowego oraz ekspertem ds. bezpieczeństwa EU Protective Security Advisors.

Od 1993 r. do 1994 r. pracował w Kancelarii Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Straż Marszałkowska, realizując zadania w zakresie ochrony fizycznej Kancelarii Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Od 1994 r. jako funkcjonariusz Biura Ochrony Rządu realizował zadania w zakresie zapewnienia ochrony najważniejszym osobom w państwie oraz obiektom im służącym. Od 2006 r. do 2011 r. pełnił funkcję Szefa Ochrony siedziby Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Od 04.05.2011 r. zostaje wyznaczony na stanowisko Zastępcy Szefa Samodzielnej komórki organizacyjnej Biura Ochrony Rządu odpowiedzialnej za zapewnienie ochrony Prezesowi Rady Ministrów, ministrowi właściwego do spraw wewnętrznych oraz ministrowi właściwego do spraw zagranicznych.

Od 06.09.2013 r. w Zarządzie Planowania i Koordynacji Logistyki Biura Ochrony Rządu odpowiadał za koordynację projektów naukowo-badawczych realizowanych na rzecz Biura Ochrony Rządu, finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w obszarze (O+B). Od 08.12.2018 r. w Zarządzie Kadr i Szkolenia Służby Ochrony Państwa odpowiada za

koordynację projektów naukowo-badawczych realizowanych na rzecz Służby Ochrony Państwa, finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w obszarze (O+B).

Za wzorowe wykonywanie zadań Habilitant otrzymał medale i odznaczenia, wśród których do najważniejszych należy zaliczyć: brązowy medal *Za zasługi dla obronności kraju*, *Medal brązowy za długoletnią służbę*, medalem płk Bronisława Gembarzewskiego założyciela Muzeum Wojska Polskiego *Pro Patria Semper* za pomoc i współpracę w organizacji wystawy *Biuro Ochrony Rządu – zawsze dla Ojczyzny*.

Habilitant w swojej pracy naukowo-zawodowej związany był z kształceniem i badaniami. Od 2013 r. do 2017 r. był adiunktem na kierunku bezpieczeństwo narodowe Wydziału Nauk Politycznych Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztora w Puławach, od 2017 r. – adiunktem na kierunku bezpieczeństwo narodowe Wydziału Humanistycznego Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztora w Puławach filia Akademii Finansów i Biznesu Vistula w Warszawie, a od 2023 r. pełni funkcję dyrektora kierunku kształcenia Analityka biznesu i bezpieczeństwa oraz dyrektora kierunku kształcenia Logistyka w Akademii Finansów i Biznesu Vistula w Warszawie.

Z przedstawionych dokumentów nie wynika, aby Kandydat ubiegał się wcześniej o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

2. Ocena osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki społecznej w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie

2.1. Ocena formalna

Podstawą oceny charakteru i formy osiągnięcia, o których mówi art. 219. ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r., poz. 478) jest monografia naukowa autorstwa dr. Jarosława Cymerskiego pt. „Współczesna Formacja Ochronna wobec zagrożeń terrorystycznych”, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2023, ISBN 978-83-8209-273-8, ss. 341. Recenzentami monografii byli dr hab. Marek Cupryjak i dr hab. Marek Stefański.

Przedstawione w monografii wyniki badań są efektem przeprowadzonego procesu badawczego. Układ logiczny poszczególnych elementów monografii jest spójny. Monografia jest recenzowaną publikacją książkową, przedstawiającą określone zagadnienie naukowe w sposób oryginalny i twórczy, jest opatrzona przypisami, bibliografią właściwym dla dyscypliny naukowej nauki o bezpieczeństwie aparatem naukowym. Wydawnictwo znajduje się w wykazie w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a (Komunikat Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe - na poziomie I (80 pkt), Unikatowy Identyfikator Wydawnictwa 44900. Treść monografii wykazuje zatem wyraźny walor innowacyjnego podejścia do analizowanego przedmiotu badań. **Istotnym**

mankamentem jest brak stron w wydaniu drukowanym od s. 114 do 130, a także ponowne zawarcie stron od 93 do 112 (w wydruku po s. 114 do s. 131) – w otrzymanym egzemplarzu. Dobrze się stało, że otrzymaliśmy także wersję elektroniczną, w której wskazanych stron nie brakuje.

2.2. Ocena metodologiczna

Założenia metodologiczne przeprowadzonych badań zostały zawarte we wstępie monografii. Prawidłowe określenie podstaw metodologicznych prowadzenia badań tak obszernego i złożonego przedmiotu badań stanowiło podstawę naukowego rozwiązania założonego problemu badawczego. Moim zdaniem Autor poprawnie skonstruował warstwę metodologiczną monografii. Dużym osiągnięciem jest jasno zobrazowana metodyka badań przyjęta przez Autora dysertacji, poczynwszy od zaprezentowania uzasadnienia i celu badań do opisanie ich wyników.

Przedmiotem badań były: zagrożenia terrorystyczne w krajach Unii Europejskiej, stosunek osób ochraniających do obowiązku ochrony, system antyterrorystyczny Rzeczypospolitej Polskiej, formacje ochronne (BOR i SOP) z uwzględnieniem miejsca w strukturze systemu bezpieczeństwa państwa, zakresu zadań, form ich działania, uprawnień, elementów procesu szkoleniowego i kierunków rozwoju.

Głównym celem badań było zidentyfikowanie skali zagrożeń terroryzmem na terenie krajów Unii Europejskiej i na tej płaszczyźnie zdiagnozowanie skuteczności wprowadzonych zmian w systemie antyterrorystycznym RP po zamachach na WTC w 2001 r., a także identyfikację stanowiska osób ochraniających do obowiązku objęcia ochroną i zakresu jej ograniczenia; zidentyfikowanie przygotowania BOR i jego następcy - SOP – do realizacji działań ochronnych wobec zagrożeń terrorystycznych. Na tej podstawie przedstawienie propozycji sposobu funkcjonowania współczesnej formacji ochronnej, aby jej działania były adekwatne i proporcjonalne do dynamicznie zmieniających się zagrożeń o charakterze terrorystycznym mogących wystąpić wobec osób i obiektów ustawowo objętych ochroną. Osiągnięcie założonego celu głównego badań, w ocenie autora determinowane było osiągnięciem celów szczegółowych:

1. Zdiagnozowanie skali zjawiska terroryzmu w krajach Unii Europejskiej i jego potencjalnego wpływu na bezpieczeństwo osób i obiektów objętych ochroną przez BOR i jego następcę SOP.
2. Zdefiniowanie organizacji systemu antyterrorystycznego RP ze wskazaniem przyjętych rozwiązań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa osób i obiektów ustawowo podlegających ochronie wobec zagrożeń terrorystycznych.
3. Zdiagnozowanie stanowiska osób ochraniających do obowiązku objęcia ochroną.
4. Określenie roli BOR i SOP w zakresie realizacji zadań ochronnych wobec osób i obiektów ustawowo podlegających ochronie oraz form ich działania.

5. Zaproponowanie rozwiązań w zakresie przeciwdziałania i zwalczania terroryzmu poprzez wskazanie miejsca współczesnej formacji ochronnej w strukturze systemu bezpieczeństwa państwa, zadań ustawowych jakie powinna realizować, wskazania form jej działania, uprawnień funkcjonariuszy do użycia broni palnej i prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych, wymaganych umiejętności i kompetencji funkcjonariuszy, elementów szkolenia oraz kierunków jej rozwoju w kontekście adekwatności i proporcjonalności prowadzonych działań wobec zagrożeń terrorystycznych mogących wystąpić wobec osób i obiektów ustawowo podlegających ochronie.

Pozytywnie należy ocenić dążenie Autora monografii do rozwiązania głównego problemu badawczego, poprzez poszukiwanie odpowiedzi na pytanie: Jakie rozwiązania należałoby wdrożyć, aby działania współczesnej formacji ochronnej były adekwatne i proporcjonalne do współczesnych zagrożeń terrorystycznych mogących wystąpić wobec ochranianych osób i obiektów? Konieczność rozwiązania głównego problemu badawczego wymagała rozważenia problemów szczegółowych. W tym przypadku autor sformułował pięć problemów szczegółowych w brzmieniu:

1. Jakie zagrożenia dla osób i obiektów ustawowo podlegających ochronie generuje zjawisko współczesnego terroryzmu z uwzględnieniem jego skali występowania na terenie krajów Unii Europejskiej?
2. W jakim zakresie podmioty systemu bezpieczeństwa państwa, ich uprawnienia i zależności zachodzące pomiędzy nimi tworzą system antyterrorystyczny RP?
3. Jaki jest stosunek osób ochranianych do obowiązku objęcia ochroną?
4. Jak było przygotowane BOR i jak jest przygotowana SOP do realizacji zadań w zakresie ochrony osób i obiektów ustawowo podlegających ochronie wobec współczesnych zagrożeń terrorystycznych?
5. Jakie istotne elementy prawno-organizacyjne w funkcjonowaniu współczesnej formacji ochronnej należy przyjąć, aby jej działania były adekwatne i proporcjonalne do przeciwdziałania zagrożeniom terrorystycznym mogącym wystąpić wobec osób i obiektów podlegających ustawowej ochronie?

Temat przedstawionej monografii oraz przyjęte założenia metodyczne sugerowały, aby w dążeniu do uzyskania pożądaných odpowiedzi autor przedstawił rozwiązanie zasadniczego problemu badawczego w ujęciu *diagnostycznym* (jak było i jak jest? oraz dlaczego tak jest?), a także *prognostycznym* (co zrobić, ażeby osiągnąć pożądaný stan rzeczy?). Pytania te stanowią – w moim przekonaniu – pytania podstawowe, na które Autor poszukiwał odpowiedzi prowadząc badania. W drodze do doskonałości badań i samej dysertacji warto było bardziej wyraziście je uwzględnić w skonstruowanym układzie pracy doktorskiej. **W tym miejscu chciałbym podkreślić nieco za wąskie ujęcie w monografii wyników badań służących osiągnięciu celu nr 3 (Zdiagnozowanie stanowiska osób ochranianych do obowiązku objęcia ochroną), a tym samym uzyskaniu odpowiedzi na 3 problem szczegółowy (Jaki jest stosunek osób ochranianych do obowiązku objęcia ochroną?) oraz weryfikacji**

hipotezy cząstkowej nr 3 (Zakłada się, że stosunek osób ochraniających do obowiązku objęcia ochroną ma istotne znaczenie dla zapewnienia im bezpieczeństwa przed zagrożeniami terrorystycznymi). Te elementy są nieproporcjonalne do pozostałych elementów metodycznych monografii, którym poświęcono nawet pełne rozdziały pracy. W dalszej części recenzji odniosę się także do obszerność rozdziału 4.

W odpowiedzi na główny problem badawczy sformułowano hipotezę roboczą zakładającą, że: przyjęcie wypracowanych propozycji w obszarach wymagających zmian znacząco wpłyną na poprawę funkcjonowania współczesnej formacji ochronnej oraz będą stanowiły podstawę do prowadzenia dalszych rozważań w ramach dyskursu naukowego dotyczącego doskonalenia działań ochronnych wobec współczesnych zagrożeń terrorystycznych mogących wystąpić wobec osób i obiektów ustawowo podlegających ochronie. **Niestety w takim brzmieniu hipoteza jest nieco nieprecyzyjna, gdyż nie wskazuje konkretnych propozycji zmian w obszarach ich wymagających.** Więcej szczegółów poznajemy w hipotezach cząstkowych:

1. Zakłada się, że współczesne zagrożenia terrorystyczne jak i rozwiązania przyjęte w systemie antyterrorystycznym RP mogą mieć wpływ na poziom bezpieczeństwa osób i obiektów podlegających ustawowej ochronie a co za tym idzie na sposób prowadzenia działań, uprzednio przez BOR i obecnie SOP, które to wymagają ciągłego doskonalenia.
2. Zakłada się, że przyjęte rozwiązania w systemie antyterrorystycznym RP są skuteczne, jednak z uwagi na dynamicznie zmieniające się zagrożenia terrorystyczne wymagają zmian w relacjach zachodzących pomiędzy jego elementami, co w konsekwencji wymusza wprowadzanie zmian w celu ich doskonalenia, również w zakresie zapewnienia ochrony osobom i obiektom ustawowo podlegających ochronie.
3. Zakłada się, że stosunek osób ochraniających do obowiązku objęcia ochroną ma istotne znaczenie dla zapewnienia im bezpieczeństwa przed zagrożeniami terrorystycznymi.
4. Zakłada się, że przygotowanie BOR było, a SOP jest wystarczające do działań w zakresie zapobiegania współczesnym zagrożeniom terrorystycznym, jednak z uwagi na zmienność zjawiska terroryzmu wymaga ciągłego udoskonalania tak aby współczesna formacja ochronna prowadziła działania adekwatnie i proporcjonalnie do zmiennego zagrożenia terrorystycznego mogącego wystąpić wobec osób i obiektów ustawowo podlegających ochronie.
5. Zakłada się, że przedstawione propozycje zmian w zakresie funkcjonowania współczesnej formacji ochronnej dotyczące jej miejsca w strukturze systemu bezpieczeństwa państwa, zakresu zadań ustawowych, form działania, uprawnień do użycia broni palnej i prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych, wymaganych umiejętności i kompetencji jej funkcjonariuszy, elementów szkolenia oraz właściwych jej kierunków rozwoju są konieczne do skutecznego przeciwdziałania zagrożeniom terrorystycznym mogącym wystąpić wobec osób i obiektów ustawowo podlegających ochronie.

Efektem przyjętych założeń był dobór metod, technik i w rezultacie narzędzi badawczych. Zrealizowana procedura badań odpowiada charakterowi rozwiązywania problemów szczegółowych oraz koresponduje z wymogami metodologii badań. W założeniach badawczych, jako podstawę metody badań, został przyjęty sekwencyjny model transformacyjny, który charakteryzuje się wyraźną deklaracją badacza co do użycia konkretnej perspektywy badawczej. W przyjętym założeniu badawczym dane jakościowe i ilościowe zostały zbierane i analizowane równocześnie. Badacz nie nadał priorytetu komponentowi ilościowemu bądź jakościowemu, traktując je równoważnie. Dodatkowo w trakcie analizy danych nastąpiło ich mieszanie i triangulacja. Dla potrzeb zweryfikowania postawionych hipotez autor posłużył się zarówno metodami teoretycznymi jak i empirycznymi. W badaniach teoretycznych wykorzystano następujące metody badawcze: krytyczną analizę literatury przedmiotu, badanie dokumentów, analizę, syntezę. Za cenne i prawidłowe należy uznać przeprowadzenie badań empirycznych w ramach, których wykorzystano metodę sondażu diagnostycznego za pomocą narzędzia jakim był kwestionariusz wywiadu. Wybór ekspertów do badania sondażowego oraz podział na grupy gwarantował odpowiednią wartość merytoryczną udzielonych odpowiedzi oraz racjonalność zgłaszanych uwag i propozycji.

Na s. 16 Habilitant wskazał, że „W badaniach empirycznych wykorzystano metodę sondażu diagnostycznego za pomocą narzędzia jakim był kwestionariusz wywiadu”. W przypisie nr 2 czytamy „Pytania zadane w kwestionariuszu znajdują się w tabeli nr 2 na stronie 132”. Ale w załącznikach pracy występuje 5 różnych kwestionariuszy kierowanych do różnych grup ekspertów. Warto uważać na słowa zapisane, gdyż one nie zawsze oddają intencje danej osoby.

Pomimo pewnych drobnych niedomagań uważam, że stronę metodologiczną monografii należy uznać za poprawną. Zastosowana metoda postępowania badawczego pozwala na stwierdzenie, że przedstawiona do recenzji monografia naukowa zawiera określone zagadnienie naukowe przedstawione w sposób oryginalny i twórczy.

2.3. Ocena merytoryczna

Oceniane osiągnięcie naukowe „Współczesna Formacja Ochronna wobec zagrożeń terrorystycznych” składa się ze wstępu, czterech rozdziałów zasadniczych, zakończenia, bibliografii, wykazu tabel, załączników, biogramów ekspertów oraz wykazu skrótów.

We wstępie pracy (ss. 11 – 21) zawarto swoiste wprowadzenie do monografii. W części tej znaleźć można krótkie uzasadnienie podjęcia badań, zapoczątkowanie działania służb chroniących najważniejsze osoby i obiekty w państwie oraz wprowadzenie do zagadnienia terroryzmu, jako jednego z ważniejszych zagrożeń w aspekcie chronionych osób i obiektów. W tej części zawarto także podstawowe elementy metodologii, określone dla potrzeb prowadzenia badań, których efektem jest monografia, stanowiąca osiągnięcie, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Autor przywołuje we wstępie „powołanie Brygady Ochronnej przy Okręgowym Urzędzie

Policji Politycznej na miasto Warszawę przez komisarza rządowego na mocy rozkazu Ministra Spraw Wewnętrznych Zygmunta Hübnera z dnia 12 czerwca 1924 r. Datę tę uznaje się jako początkową dla 100-letniej historii funkcjonowania formacji ochronnej przejmującej tradycje jej protoplastów w realizacji zadań ochronnych wobec przedstawicieli organów władzy, której to setna rocznica utworzenia przypada na dzień 12 czerwca 2024 r.” **Próżno w tej części jednak i następnych rozdziałach merytorycznych szukać wyjaśnienia terminu „formacja ochronna”, co zwykle jest specyficzne dla wprowadzenia.** Wystarczyło na początku wstępu wyjaśnić co (jakie podmioty) Habilitant postrzega w ramach tego terminu.

Pierwszy z rozdziałów merytorycznych pt. „Zagrożenia terrorystyczne wobec osób i obiektów ustawowo podlegających ochronie” (ss. 23 – 68) ma charakter teoretyczny. Treść tej części pracy wieloaspektowo omawia współczesny terrorizm, jako zjawisko występujące w różnych wymiarach. Przytoczono kilkanaście ujęć terroru i terroryzmu. W pracy podkreślono, że cele zamachów nie ograniczają się jedynie do wybranych rejonów, a same ataki dotyczą różnych społeczności (s. 46). Fakt ten powoduje potrzebę poszukiwania rozwiązań organizacyjnych m.in. funkcjonowania przedmiotowych „formacji ochronnych”. Wskazano szereg czynników determinujących to zjawisko, wśród których wskazano: przemiany społeczne, rozwój technologiczny oraz rozprzestrzenianie się kryzysów politycznych, gospodarczych i migracyjnych. W pełni zgadzam się ze stwierdzeniem Autora, że udział obywateli polskich w konfliktach zbrojnych w innych częściach świata, w różnych koalicjach walczących z międzynarodowym terroryzmem, może generować zagrożenia terrorystyczne względem polskich obywateli i ważnych obiektów państwowych. Kolejny czynnik kształtujący terrorizm w ocenie autora stanowi niestabilność psychiczna pojedynczych osób i ich podatność na ekstremistyczne ideologie. Ważnym elementem tego rozdziału są zdarzenia, które miały miejsce w Polsce i noszą znamiona czynu o charakterze terrorystycznym. Zamachy przeprowadzone na osoby objęte ochroną od początku XX w., zarówno w kraju, jak i poza jego granicami, przedstawiają skalę wyzwań jakie stoją przed „formacją ochronną”. Ta ostatnia część rozdziału w moim przekonaniu stanowi uzasadnienie podjęcia badań i kreowanie wyzwań dla podmiotów systemu bezpieczeństwa państwa, w tym funkcjonowania „formacji ochronnych”. Rozdział podsumowano kilkoma wnioskami.

Drugi rozdział pt. „Charakterystyka systemu antyterrorystycznego Rzeczypospolitej Polskiej” (ss. 69 – 92) zawiera uregulowania prawne dotyczące przeciwdziałania terroryzmowi i cele szczegółowe Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015–2019. Habilitant wskazuje ponadto charakterystykę organizacji systemu antyterrorystycznego Rzeczypospolitej Polskiej ze szczegółowym opisem wszystkich jego poziomów (strategiczny, operacyjny, taktyczny), wybrane aspekty ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. *o działaniach antyterrorystycznych*, w tym podział kompetencyjny w ramach działań antyterrorystycznych. Zwraca przy tym uwagę czytelnika na zagadnienia „specjalnego użycia broni”, jako szczególnego uprawnienia dla podmiotów prowadzących działania kontrterrorystyczne, a także stopnie alarmowe i fazy działań zdefiniowane w przywołanej ustawie. Zapewne błędem

edycyjnym jest stwierdzenie na s. 69 Autora „**Do 2016 r. i wejścia w życie ustawy z dnia 10 czerwca 2026 r. o działaniach antyterrorystycznych** uregulowania dotyczące przeciwdziałania terroryzmowi zawarte były w wielu aktach prawnych. **Zapewne chodziło o Ustawę z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych.** Treści rozdziału oscylują wokół aktów prawnych przytoczonych na stronie 69, niestety nie najnowszych. Nie jest to wina Habilitanta, natomiast przytaczane zagrożenie terrorystyczne niestety ewoluuje. Należy mieć nadzieję, że są one na tyle uniwersalnie zapisane i stanowią dość dobre podstawy prawne do organizacji i funkcjonowania systemu zwalczania zagrożeń terrorystycznych w naszym kraju. Dobrym przykładem jest podkreślanie przez Autora roli koordynacyjnej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w systemie przeciwdziałania i zwalczania terroryzmu, a także przewodniczenie przez wskazanego Ministra przewodniczenie Międzyresortowemu Zespołowi do Spraw Zagrożeń Terrorystycznych (MZds.ZT), składającego się z kilkunastu przedstawicieli różnych podmiotów i służb działających w Polsce. Niestety tej części pracy nie podsumowano przynajmniej kilkoma wnioskami, czego oczekuje się od podobnych prac.

Następny z rozdziałów pt. „Biuro Ochrony Rządu i Służba Ochrony Państwa w działaniach antyterrorystycznych – charakterystyka porównawcza” (ss. 93 – 127) poświęcono porównaniu Biura Ochrony Rządu (BOR) i Służby Ochrony Państwa (SOP) na wielu płaszczyznach, które mają wpływa na realizację działań antyterrorystycznych. Porównanie obejmowało podstawy prawne funkcjonowania oraz ich organizacji, zakresy zadań ustawowych BOR i SOP oraz formy ich działania i uprawnienia. Ponadto Habilitant wskazał na różnice pomiędzy uprawnieniami funkcjonariuszy obu formacji do użycia środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz do prowadzenia działań profilaktycznych i czynności operacyjno-rozpoznawczych. Uważam, że można zgodzić się z Autorem, że zakres badań i ich wyniki doprowadziły do systematyzacji wiedzy w zakresie identyfikacji wpływu na bezpieczeństwo osób i obiektów im służących objętych ochroną przez Biuro Ochrony Rządu i jego następcę Służbę Ochrony Państwa. W wyniku badań zakresu zadań Biura Ochrony Rządu i Służby Ochrony Państwa wskazano istotne różnice wprowadzone przez ustawodawcę w zakresie realizowanych zadań. Porównanie obu formacji - Biura Ochrony Rządu i Służby Ochrony Państwa - jest istotne dla nauk o bezpieczeństwie. Analiza zmian w strukturach obu formacji pomaga zrozumieć ustalić zasadność reform i adaptacyjność systemów ochrony. Chociaż osobiście uważam, że reforma ta bardziej wynikała ze stanowiska politycznego niż merytorycznego. W opinii Autora ocena efektywności Służby Ochrony Państwa względem Biura Ochrony Rządu pozwala na identyfikację dobrych praktyk w zarządzaniu tymi formacjami oraz wpływu ich reorganizacji na poziom bezpieczeństwa przedstawicieli organów władzy, co jest istotne w tworzeniu skutecznych rozwiązań systemu antyterrorystycznego. Porównanie Biura Ochrony Rządu i Służby Ochrony Państwa dostarcza cennych informacji, które mogą być wykorzystane do badań nad koncepcją funkcjonowania formacji wykonujących zadania z zakresu ochrony osób i obiektów oraz rozpoznawania i zapobiegania skierowanym przeciw nim przestępstwom, w tym wobec terroryzmu. **Niestety także w tym**

miejscu podkreślę nadużywanie przez Habilitanta nazwy „formacje ochronne” w odniesieniu do BOR i SOP, ponieważ przywoływane ustawy o ich powołaniu i funkcjonowaniu stanowią, że są one jednolitą, umundurowaną i uzbrojoną formacją (BOR - art. 1 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o *Biurze Ochrony Rządu*, Dz. U. 2016, poz. 552 ze zm.; SOP - art. 2 ust. 1 ustawy o *Służbie Ochrony Państwa*). Przytoczę jeszcze dwa przykłady prawne odnoszące się do podobnych spraw:

- Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia, Dz.U.2021.1995 t.j., art. 2 ust. 8 pkt 7) **specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne** - wewnętrzne służby ochrony oraz przedsiębiorców, którzy (...); pkt. 8) **wewnętrzne służby ochrony** - uzbrojone i umundurowane zespoły pracowników przedsiębiorców lub jednostek organizacyjnych, powołane do ich ochrony;
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych, Dz.U.2021.1763 t.j., art. 1 ust 1. **Do ochrony** porządku publicznego na terenie gminy może być utworzona **samorządowa umundurowana formacja** - straż gminna, zwana dalej "strażą".

W obu ustawach dostrzega się podmioty, które wręcz są nazywane formacjami ochronnymi (SUFO) lub realizują zadania ochronne.

Niestety w tej części pracy, podobnie jak poprzedniej, nie podsumowano przynajmniej kilkoma wnioskami, czego oczekuje się od podobnych prac.

Ostatni z rozdziałów to „Współczesna formacja ochronna wobec zagrożeń terrorystycznych – wyniki badań przeprowadzonych metodą sondażu diagnostycznego” (ss. 129 – 294). **Negatywną stroną tego rozdziału jest jego obszerność i nieproporcjonalność w stosunku do pozostałych trzech rozdziałów. Liczba stron tego rozdziału znacznie przekracza sumę stron tych trzech pierwszych rozdziałów.** W tej części pracy zawarto założenia do procesu badawczego (metody badawcze, kryteria doboru grup ekspertów, kategorie poszczególnych grup ekspertów oraz ograniczenia występujące w opracowaniu, charakterystykę grup ekspertów biorących udział w badaniu, pytania zadane ekspertom, odpowiedzi na te pytania, interpretację wyników badań, propozycje i wnioski w zakresie funkcjonowania współczesnej formacji ochronnej w systemie antyterrorystycznym Rzeczypospolitej Polskiej oraz najważniejsze propozycje w zakresie uwarunkowań działania współczesnej formacji ochronnej. Do najciekawszych elementów tej części pracy zaliczam:

- interpretację wyników badań;
- propozycje, które przedstawiono w zakresie funkcjonowania współczesnej formacji ochronnej w systemie antyterrorystycznym RP z uwzględnieniem zagrożenia terroryzmem wobec przedstawicieli organów władzy i obiektów im służących, propozycji zmian w systemie antyterrorystycznym Rzeczypospolitej Polskiej, obowiązku ochrony i propozycje w zakresie jej ograniczeń;
- propozycje zakresu uwarunkowań działania współczesnej formacji ochronnej wskazując miejsce współczesnej formacji ochronnej w strukturze systemu, bezpieczeństwa państwa, zakres zadań i formy działania współczesnej formacji ochronnej, uprawnienia

w zakresie użycia środków przymusu bezpośredniego i broni palnej, uprawnienia do prowadzenia czynności analityczno-informacyjnych, wymagane kompetencje funkcjonariuszy, wymagane elementy procesu szkolenia funkcjonariuszy współczesnej formacji ochronnej oraz kierunki rozwoju tej formacji.

Autor dowodzi potrzebę stałego doskonalenia rozwiązań funkcjonujących w naszym kraju w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa najważniejszych w państwie osób i obiektów im służących. Istotnym aspektem w tym zakresie jest wskazanie na stronie 287 kierunków rozwoju zdolności: analityczno-informacyjnych (komórka organizacyjna w strukturze formacji), współpracy krajowej i międzynarodowej z podmiotami systemów bezpieczeństwa, antyterrorystycznych, kadr, w obszarze zabezpieczenia łączności specjalnej dla najważniejszych osób w państwie, umożliwiających pozyskiwanie nowych technologii do wykorzystania ich w działaniach antyterrorystycznych, obszaru badawczo-naukowego ukierunkowanego na doskonalenie form i metod ochrony w celu podnoszenia skuteczności działań antyterrorystycznych, działań na rzecz budowy autorytetu formacji, optymalizacji działania w systemie antyterrorystycznym RP, prawnych i organizacyjnych zapewnianiających tzw. parasol kontrwywiadowczy, bazy szkoleniowej. W tej części pracy ponad 100 stron (ss. 132 – 229) poświęcono pytaniom i odpowiedziom ekspertów. Równie dobrym rozwiązaniem mogło być ich zawarcie w załącznikach, a w tym rozdziale pozostawić tylko interpretacje wyników badań (obecny podrozdział 4.4) i kolejne 2 podrozdziały (4.5 i 4.6). W mojej ocenie praca zyskałaby pewną równowagę ilościową. W tym rozdziale zwarto podsumowanie, ale jak rozumiem tylko do podrozdziału 4.6.

Całość monografii podsumowuje „Zakończenie” (ss. 295 – 300). Należy zgodzić się z Autorem, że przeprowadzona synteza otrzymanych wyników badań umożliwiła przyjęcie wniosków oraz rozwiązań prawnych i organizacyjnych, uwzględniających proces szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz kierunki rozwoju, które mogą wpłynąć na efektywność wykonywanych zadań ochronnych oraz podnieść odporność systemu antyterrorystycznego RP na zagrożenia terrorystyczne.

Niekwestionowanym atrybutem recenzowanej monografii jest jej bibliografia (ss. 301 – 307), którą podzielono na: publikacje zwarte, artykuły, źródła prawa, źródła internetowe i inne. Przywołana w pracy bibliografia ukazuje podejście interdyscyplinarne w badaniach nad bezpieczeństwem, a jej dobór jest uzasadniony tematem recenzowanego studium.

Konkludując należy stwierdzić, że recenzowana monografia charakteryzuje się wysoką oryginalnością podejmowanych kwestii. Jej Autor, formułując wiele interesujących tez, prezentuje interdyscyplinarne podejście do podjętych rozważań. Nie ulega wątpliwości, że bardzo istotnym źródłem danych w przeprowadzonych badaniach metodą sondażu diagnostycznego (wywiad ekspercki) były odpowiedzi udzielone przez ekspertów, posiadających teoretyczną i praktyczną wiedzę z zakresu funkcjonowania formacji ochronnych [...]” (s. 297).

2.4. Ocena redakcyjna i edytorska

Redakcję przedstawionego tomu należy ocenić pozytywnie. Poprawnie wykonane zostały również przypisy. Monografia napisana została językiem naukowym, a tok wywodu jest klarowny. Stworzona narracja to – według mojej oceny – czytelny i dobrze przedstawiony dyskurs naukowy, pozytywnie rokujący do realizacji przez Habilitanta dalszych badań.

2.5. Wnioski

W świetle wszystkich argumentów i uwag zawartych w ocenie osiągnięcia naukowego pt. „Współczesna Formacja Ochronna wobec zagrożeń terrorystycznych” stwierdzam, że dr Jarosław CYMERSKI posiada kompetencje poznawcze i analityczne umożliwiające samodzielne prowadzenie badań w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Habilitant zgromadził bogaty i interesujący materiał w zakresie funkcjonowania polskiej formacji ochronnej realizującej zadania związane zapewnieniem bezpieczeństwa najważniejszym osobom w państwie i obiektom im służącym wobec zagrożeń o charakterze terrorystycznym w postaci:

- identyfikacji i usystematyzowania terminologii podstawowych pojęć z zakresu bezpieczeństwa, bezpieczeństwa antyterrorystycznego państwa, systemu bezpieczeństwa, identyfikacji i usystematyzowania pojęć zjawiska terroryzmu, źródeł jego pochodzenia, sposobów działania sprawców zamachów terrorystycznych, sposobów finansowania terroryzmu, działań ochronnych i operacji ochronnych, współdziałania i koordynacji działań ochronnych, identyfikacji skali zagrożeń terrorystycznych w krajach UE po wprowadzeniu zmian systemowych w zakresie zwalczania terroryzmu wprowadzonych po zamachach na WTC w 2001 r. oraz usystematyzowania międzynarodowych i krajowych rozwiązań prawnych w zakresie zwalczania terroryzmu;
- identyfikacji i oceny dotychczasowych teoretycznych i praktycznych rozwiązań dotyczących funkcjonowania systemów antyterrorystycznych wybranych państw, w tym Polski, identyfikacji i oceny organizacji, zakresu zadań, uprawnień do wykorzystania środków przymusu bezpośredniego oraz broni palnej, czynności profilaktycznych i operacyjno-rozpoznawczych Biura Ochrony Rządu i Służby Ochrony Państwa;
- określenia determinantów strategicznych, operacyjnych i taktycznych oraz wynikającej z nich specyfiki wielopłaszczyznowego działania współczesnej formacji ochronnej w ramach systemu antyterrorystycznego Rzeczypospolitej Polskiej;
- propozycji założeń teoretycznych dotyczących funkcjonowania współczesnej formacji ochronnej wobec zagrożeń o charakterze terrorystycznym w postaci przedstawienia propozycji elementów prawnych i organizacyjnych jej funkcjonowania. Uwzględnił jej miejsce w strukturze systemu bezpieczeństwa państwa, zakres zadań, formy jej działania, uprawnień do prowadzenia czynności analityczno-informacyjnych, wskazania wymaganych kompetencji i umiejętności funkcjonariuszy współczesnej formacji ochronnej, cech psychofizycznych, elementów procesu szkolenia i doskonalenia

zawodowego oraz kierunków jej rozwoju przygotowujących do prowadzenia działań ochronnych w sposób adekwatny i proporcjonalny do zmieniających się zagrożeń terrorystycznych, propozycji założeń teoretycznych organizacji i budowy zintegrowanego systemu szkolenia funkcjonariuszy formacji ochronnej przygotowującego do prowadzenia działań antyterrorystycznych z wykorzystaniem współczesnych technologii.

Stwierdzam spełnienie charakteru i formy osiągnięciach o których mówi art. 219. ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r., poz. 478).

3. Ocena aktywności naukowej stanowiącej podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki społeczne w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie

3.1. Dane naukometryczne

Przedstawiając dane naukometryczne Habilitanta należy wskazać:

- Impact Factor: 3,9 (2022 r.); 5-letni współczynnik wpływu: 4,0 (2022 r.) - na podstawie informacji zawartej w „Wykazie osiągnięć naukowych...”, cz. IV. DANE NAUKOMETRYCZNE;
- Liczba cytowani publikacji wnioskodawcy: 66 – źródło: Jarosław Cymerski – Google Scholar (data wejścia na stronę 25.05.2024 r.) - na podstawie informacji zawartej w „Wykazie osiągnięć naukowych...”, cz. IV. DANE NAUKOMETRYCZNE. Obecnie: 70 – źródło: Jarosław Cymerski – Google Scholar (data wejścia na stronę 22.01.2025 r.);
- Indeks Hirscha w systemie Google Scholar: 4 – na podstawie informacji zawartej w „Wykazie osiągnięć naukowych...”, cz. IV. DANE NAUKOMETRYCZNE. Obecnie: 5 – źródło: Jarosław Cymerski – Google Scholar (data wejścia na stronę 22.01.2025 r.);
- Indeks i10 w systemie Google Scholar: 1 - na podstawie informacji zawartej w „Wykazie osiągnięć naukowych...”, cz. IV. DANE NAUKOMETRYCZNE. Obecnie bez zmian.

3.2. Publikacje naukowe

3.2.1. Monografie naukowe

Kandydat jest autorem trzech monografii naukowych, jak:

- *Współczesna Formacja Ochronna wobec zagrożeń terrorystycznych*, Warszawa 2023;
- *Wybrane aspekty terroryzmu niekonwencjonalnego – zagrożenia przeciwdziałanie*, Warszawa 2021;

- *Terroryzm a bezpieczeństwo Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2013.

Kandydat jest współautorem trzech monografii naukowych, jak:

- W. Zubrzycki, J. Cymerski, *Terroryzm i sposoby jego finansowania*, Szczytno 2022;
- K. Jałoszyński, J. Cymerski, *Organy administracji rządowej wobec zagrożeń terrorystycznych. Biuro Ochrony Rządu.*, Bielsko Biała 2013;
- J. Cymerski, A. Czop, *Służba Ochrony Państwa i Specjalistyczne Formacje Ochronne wobec współczesnych zagrożeń*, Pułtusk 2019.

Zakres tematyczny monografii naukowych Kandydata mieści się w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

3.2.2. Redakcja naukowa monografii

Dr Jarosław Cymerski był redaktorem lub współredaktorem 6 (tyle naliczyłem w dorobku) monografii naukowych (Habilitant podaje tylko 5), w tym:

- 1) Red. K. Jałoszyński, A. Nawrat, K. Jędrasiak, A. Rożej, J. Stelmach, J. Cymerski, K. Matysek, A. Szmigiel, D. Szlachter, *Terroryzm, działania antyterrorystyczne, perspektywy, wydarzenia*, Warszawa 2018;
- 2) Red. W. Zubrzycki, J. Cymerski, *Terroryzm/Antyterroryzm. Dwie dekady po zamachach z 11 września*, Szczytno 2023;
- 3) Red. P. Bogdalski, J. Cymerski, K. Jałoszyński, *Bezpieczeństwo osób podlegających ustawowo ochronie wobec zagrożeń w XXI wieku*, Szczytno 2014;
- 4) Red. W. Zubrzycki, T. Aleksandrowicz, J. Cymerski, *Terroryzm, działania antyterrorystyczne*, Warszawa 2019;
- 5) Red. A. Koseski, J. Cymerski, *Józef Piłsudski Dziedzictwo epoki - wyzwania dla współczesności*, Pułtusk 2015;
- 6) Red. B. Bębenek, A. Chachulski, J. Cymerski, J. Fret, J. Połom, *Mobilny prom ewakuacyjno-przeprawowy wysokiej nośności PEP.30-01. Zabezpieczenie organizacji przepraw w sytuacjach kryzysowych*, Pułtusk 2024.

Zakres tematyczny redagowanych monografii naukowych Habilitanta mieści się w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

3.2.3. Autorskie lub współautorskie rozdziały w monografiach

Wśród autorskich lub współautorskich rozdziałów w monografiach Habilitant w „Wykazie osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o bezpieczeństwie” z wymienionego dorobku zidentyfikowałem 30. Wskazać warto, że 22 z nich to rozdziały autorskie, a pozostałe 8 to rozdziały współautorskie. Ponadto 4 rozdziały opublikowane zostały w języku angielskim. Są to:

- 1) J. Cymerski, *Terroryzm - identyfikacja zjawiska*, [w:] red. nauk. B. Kaczmarczyk, *Dylematy edukacji dla bezpieczeństwa. Edukacja dla bezpieczeństwa*, Bielsko Biala 2012 r., Część II Przedmiot i podmiot współczesnych zagrożeń;
- 2) J. Cymerski, *Terroryzm – zagrożenie bezpieczeństwa państwa* [w:] Jałoszyński K., Nawrat A., Jędrasiak K., Rożej A., Stelmach J., Cymerski J., Matysek K., Szmigiel A., Szlachter D., *Terroryzm, działania antyterrorystyczne, perspektywy, wydarzenia*, Warszawa 2018;
- 3) J. Cymerski, *Od terroryzmu lotniczego do Internetu Rzeczy - trendy zagrożeń terrorystycznych po zamachu z 11 września 2021 r.* [w:] red. nauk. W. Zubrzycki, J. Cymerski, *Terroryzm/Antyterroryzm. Dwie dekady po zamachach z 11 września*, Szczytno 2023;
- 4) J. Cymerski, *Terroryzm po zamachach na WTC w 2001 r. – wyzwanie dla formacji ochronnej*, [w:] red. nauk. B. Bębenek, I. Żuchowski, *Działania na rzecz bezpieczeństwa społeczności lokalnych*, Pułtusk 2023;
- 5) J. Cymerski, *Terroryzm - identyfikacja zjawiska*, [w:] *Dylematy edukacji dla bezpieczeństwa. Edukacja dla bezpieczeństwa*, red. nauk. B. Kaczmarczyk, Bielsko Biala 2012 r., Część II Przedmiot i podmiot współczesnych zagrożeń;
- 6) J. Cymerski, *Kalendarium działań antyterrorystycznych, kontrterrorystycznych i zamachów terrorystycznych w Europie i na świecie w 2017 r.* [w:] Jałoszyński K., Nawrat A., Jędrasiak K., Rożej A., Stelmach J., Cymerski J., Matysek K., Szmigiel A., Szlachter D., *Terroryzm - działania antyterrorystyczne. Perspektywy, wydarzenia*, Warszawa 2018;
- 7) J. Cymerski, *Służby ochrony VIP wobec zagrożeń terrorystycznych* [w:] red. nauk. K. Jałoszyński, T. Aleksandrowicz, K. Wiciak, *Bezpieczeństwo Państwa a zagrożenia terroryzmem. Instytucje państwowe wobec zagrożenia terroryzmem*, Tom 2., Szczytno 2016;
- 8) J. Cymerski, *Terroryzm w Europie w XXI wieku - próba analizy* [w:] red. nauk. A. Skrzypek, D. Faszczka, K. Garczewski, J. Polakowska-Kujawa, Z. Romek, G. Gadomska, *Spółeczeństwo i polityka*, Pułtusk 2017;
- 9) J. Cymerski, *Rzeczpospolita w Sojuszu Północnoatlantyckim* [w:] red. nauk. Z. Leszczyński, *Od konfliktów ku stabilizacji*, Tom 2, Pułtusk 2011;
- 10) J. Cymerski, K. Matysek, *Wybrane aspekty ewolucji systemów bezpieczeństwa antyterrorystycznego Stanów Zjednoczonych Ameryki i Rzeczpospolitej Polskiej po zamachach z 11 września 2001 r.* [w:] red. nauk. W. Zubrzycki, J. Cymerski, *Terroryzm/Antyterroryzm Dwie dekady po zamachach z 11 września*, Szczytno 2023;
- 11) J. Cymerski, *Realizacja działań ochronnych Biura Ochrony Rządu w świetle dyspozycji ustawy o działaniach antyterrorystycznych* [w:] red. nauk. W. Zubrzycki, K. Jałoszyński, A. Babiński, *Polska ustawa antyterrorystyczna – odpowiedź na zagrożenia współczesnym terroryzmem*, Szczytno 2016;

- 12) J. Cymerski, *Działania antyterrorystyczne – wyzwanie dla podmiotu odpowiedzialnego za bezpieczeństwa przedstawicieli organów władzy* [w:] red. nauk. B. Wiśniewska-Paź, J. Stelmach, *Bezpieczeństwo antyterrorystyczne budynków użyteczności publicznej*, Tom II, Warszawa 2021;
- 13) J. Cymerski, *Polskie formacje ochronne na przestrzeni lat 1924-2014* [w:] red. nauk. Piotr Bogdalski, Jarosław Cymerski, Kuba Jałoszyński, *Bezpieczeństwo osób podlegających ustawowo ochronie wobec zagrożeń w XXI wieku*, Szcztyno 2014;
- 14) J. Cymerski, *Realizacja zadań ochronnych przez Służbę Ochrony Państwa wobec zagrożeń terrorystycznych* [w:] red. nauk. W. Zubrzycki, T. Aleksandrowicz, J. Cymerski, *Terroryzm działania antyterrorystyczne*, Warszawa 2019;
- 15) J. Cymerski, *Selected aspects of special operations and protection measures in the system of anti-terrorist security of the State* [w:] red. nauk. H. Królikowski, *NATO's Eastern Flank Special Operations Forces*, Warszawa 2021;
- 16) J. Cymerski, *Współpraca Biura Operacji Antyterrorystycznych KGP z Biurem Ochrony Rządu w ramach struktur przeciwdziałania i zwalczania zagrożeń terrorystycznych* [w:] red. nauk. K. Jałoszyński, W. Zubrzycki, A. Babiński, *Policyjne Siły Specjalne w Polsce*, Szcztyno 2015;
- 17) J. Cymerski, *Ochrona VIP-ów w budynkach użyteczności publicznej*, [w:] red. nauk. W. Zubrzycki, T. Aleksandrowicz, J. Cymerski, *Terroryzm. Działania antyterrorystyczne*, Warszawa 2019;
- 18) J. Cymerski, *Wojna prewencyjna przeciwko III Rzeszy. Niezrealizowany plan marszałka Józefa Piłsudskiego (1933 r.)* [w:] red. nauk. A. Koseski, J. Cymerski *Józef Piłsudski Dziedzictwo epoki - wyzwania dla współczesności*, Pułtusk 2015;
- 19) J. Cymerski, K. Matysek, *Konsekwencje selektywnego delegowania uprawnień w zakresie specjalnego użycia broni palnej* [w:] red. nauk. K. Jałoszyński, W. Zubrzycki, J. Stelmach, *Specjalne użycie broni. Stan obecny, zagrożenia, propozycje rozwiązań*, Szcztyno 2017;
- 20) J. Cymerski, *Przygotowane i rozwój kadr podmiotów bezpieczeństwa antyterrorystycznego* [w:] red. nauk. Jałoszyński K., Nawrat A., Jędrasiak K., Rożej A., Stelmach J., Cymerski J., Matysek K., Szmigiel A., Szlachter D. *Terroryzm, działania antyterrorystyczne, perspektywy, wydarzenia*, Warszawa 2018;
- 21) J. Cymerski, Z. Kuś, J. Radziszewska, & Nawrat, A. (2018). *Applying Colour Image-Based Indicator for Object Tracking. In Advanced Technologies in Practical Applications for National Security* (pp. 23-33). Springer, Cham;
- 22) J. Cymerski, D. Sobel, K. Jędrasiak, K. Osiński, D. Bereska, & Nawrat, A. (2018). *Manual Calibration of System of the Image Projection Based on DLP Projectors. In Advanced Technologies in Practical Applications for National Security* (pp. 229-239). Springer, Cham;

- 23) J. Cymerski, M. Opuchlik, K. Jędrasiak, D. Bereska, & Nawrat, A. (2018). *The Concept of RFID - Based Positioning System for Operational Use*. In *Advanced Technologies in Practical Applications for National Security* (pp. 347-359). Springer, Cham;
- 24) J. Cymerski, K. Jędrasiak, P. Recha, D. Bereska, & Nawrat, A. (2018). *Advanced Ballistic Model and Its Experimental Evaluation for Professional Simulation Systems*. In *Advanced Technologies in Practical Applications for National Security* (pp. 195-228). Springer, Cham;
- 25) J. Cymerski, *Wybrane wydarzenia – problematyka związana z bezzalogowymi platformami mobilnymi* [w:] red. nauk. W. Zubrzycki, T. Aleksandrowicz, J. Cymerski, *Terroryzm. Działania antyterrorystyczne*, Warszawa 2019;
- 26) J. Cymerski, *Wybrane aspekty bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej* [w:] red. nauk. B. Bębenek, A. Chachulski, J. Cymerski, J. Fret, J. Połom, *Mobilny prom ewakuacyjno-przeprawowy wysokiej nośności PEP.30-01. Zabezpieczenie organizacji przepraw w sytuacjach kryzysowych*, Pułtusk 2024;
- 27) J. Cymerski, *Prof. dr. hab. Adam Koseski – przyjaciel i mistrz* [w:] red. nauk. R. Lolo, Adam Koseski, *Myśl, Działanie, Dziedzictwo*, Warszawa 2022;
- 28) J. Cymerski, *Słownik ratownictwa*, red. nauk. R. Borkowski, W. Zubrzycki, M. Feltynowski, Warszawa 2023;
- 29) J. Cymerski, *Budowanie potencjału podmiotów systemu bezpieczeństwa państwa na podstawie wybranych elementów rozwoju osobniczego ich przedstawicieli* [w:] red. nauk. W. Zubrzycki, A. Warmiński, C. Socha, *Wybrane problemy bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej*, Szcztytno 2023;
- 30) J. Cymerski, K. Zajac K, *Szkolenie medyczne funkcjonariuszy Służby Ochrony Państwa jako element budowania ich kompetencji* [w:] red. nauk. W. Zubrzycki, J. Przyjemczak, *Bezpieczeństwo w praktyce. Zagrożenia, podmioty bezpieczeństwa działania pomocnicze i ratownicze*, Gdynia 2024.

Zakres tematyczny autorskich lub współautorskich rozdziałów w monografiach Kandydata mieści się w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie lub bezpośrednio z tymi naukami koresponduje.

3.2.4. Artykuły naukowe

W „Wykazie osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o bezpieczeństwie” z wymienionego dorobku zidentyfikowałem 3 artykuły w czasopiśmie naukowych i 2 inne. Są to:

- 1) J. Cymerski, *Rola i zadania Służby Ochrony Państwa i wewnętrznych służb ochrony podczas pobytu najważniejszych osób w państwie w wybranych obiektach dziedzictwa kulturowego – muzeach* [w:] red. nauk. A. Ankowski, A. Betlej, W. Chwała, R. Dańko, A. Grabowski, P. Gromek, A. Konieczny, B. Kosowski, A. Koss, W. Krawczuk, S. Kukfisz, W. Kupicz, K. W. Marszałek, D. Miedzińska, E. Moczuk, P. Ogrodnik, K. Pobuta, M.

Szuniewicz-Stępień, J. Truchan, R. Veselivskyy, T. Wiśniewski, D. Wróblewski, J. Zbiona, *Ochrona ludności i dziedzictwa kulturowego*, Nr 2/2023 Kraków 2023;

- 2) J. Cymerski, *Zastosowanie Cyfrowych Technologii Szkolenia (CTS) w treningu strzeleckim – przygotowanie do przeciwdziałania i zwalczania zagrożeń terrorystycznych*, [w:] Zeszyty Naukowe SGPS Nr 73/1/2020, Warszawa 2020;
- 3) P. Mielcarz, D. Osiichuk, J. Cymerski, *Algorithmic Sangfroid? The Decline of Sensitivity of Crude Oil Prices to News on Potentially Disruptive Terror and Political Unrest*, SUSTAINABILITY 2021 r., 13(1), 52; 2021.

3.2.5. Inne artykuły

- 1) J. Cymerski, A. Grabowska, *Bezpieczna firma, czyli firma z przyszłością*, Raport Kongres firm rodzinnych 2020 Forbes, s. 34-35, Warszawa 2020;
- 2) J. Cymerski, K. Matysek, *Bezpieczeństwo obiektów infrastruktury krytycznej (IK) nowoczesne technologie*, [w:] *Ochrona i Bezpieczeństwo Obiektów i Biznesu*, nr 4/2020, s. 38-39, Warszawa 2020.

Zakres tematyczny wskazanych artykułów naukowych mieści się w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

3.3. Aktywność naukowa

W ramach pracy naukowej brał udział następujących w projektach naukowo-badawczych i badawczo-rozwojowych:

- 1) Członek zespołu projektowego międzynarodowego projektu badawczego pod tytułem: *Koordinacja realizacji zadań w zakresie bezpieczeństwa publicznego w województwie dolnośląskim „KOORDYNACJA”*. Projekt realizowany od 10.2012 r. do 02.2013 r. przez Komendę Wojewódzką Policji we Wrocławiu z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową im. Witelona w Legnicy oraz Regionalną Dyрекcją Policji Okręgu Morawsko Śląskiego w Ostrawie, Regionalną Dyрекcją Policji Okręgu Libereckiego w Libercu, Dyрекcją Policji Górne Łużyce – Dolny Śląsk w Görlitz;
- 2) Kierownik projektu B+R w projekcie pn. *Mobilny prom ewakuacyjno-przeprawowy wysokiej nośności*. W ramach współpracy z Armpol Przedsiębiorstwo Innowacyjno-Wdrożeniowe Sp. Z o.o. z siedzibą w Krubki-Górki 3, 05-326 Poświętne. Projekt finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu operacyjnego inteligentny rozwój, Działania 1.1 *Projekty B+R przedsiębiorstw*, Poddziałania 1.1.1 *Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa*. Umowa POIR.01.01.01-00-0159/17-00 z dnia 21 grudnia 2017 r.;
- 3) Członek zespołu projektowego pn. *Opracowanie założeń zintegrowanego systemu gromadzenia i przetwarzania wiedzy ratowniczej dla faz: przygotowania, zapobiegania, reagowania i odbudowy przeciwpożarowej i ochrony ludności*. W ramach współpracy z Akademią Pożarniczą, Akademią Sztuki Wojennej w Warszawie, Centrum Naukowo-Badawczym Ochrony Pożarowej im. Józefa Tuliszewskiego – Państwowy Instytut

Badawczy, oraz Uniwersytetem Wrocławski Komendą Główną Państwowej Straży Pożarnej. Projekt finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu GOSPOSTRATEG. Projekt finansowany ze środków budżetu Państwa. GOSPOSTRATEG 9/001G/2022, umowa z dnia 23 czerwca 2023 r.

Kandydat w 2015 r. zrealizował staż naukowy w Instytucie Badań nad Przestępczością Kryminalną i Terroryzmem Wydziału Bezpieczeństwa Wewnętrznego Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Podczas stażu przeprowadziłem badania naukowe obejmujące swym zakresem zasady i specyfikę funkcjonowania podmiotów systemu bezpieczeństwa Unii Europejskiej odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa osobom ustawowo podlegającym ochronie. Wyniki badań zostały wykorzystane w przywołanych opracowaniach.

W ramach badań nad terroryzmem i rozwiązaniami w zakresie doskonalenia systemu antyterrorystycznego RP Habilitant uczestniczył w szeregu konferencji naukowych (27):

- 1) Międzynarodowa konferencja naukowa pt. *Profesjonalny trening grup dyspozycyjnych społeczeństwa*. Wystąpienie nt. *Przygotowanie Biura Ochrony Rządu do przeciwdziałania zagrożeniom bezpieczeństwa Państwa w wymiarach wewnętrznym i międzynarodowym*, Szczytno 24 – 25.10. 2013 r.;
- 2) Krajowa konferencja naukowa pt. *Bezpieczeństwo osób ustawowo podlegających ochronie wobec zagrożeń w XXI wieku*. Wystąpienie nt. *Polskie formacje ochronne na przestrzeni lat 1924 - 2014*, Warszawa 12.06. 2014 r.;
- 3) Konferencja naukowa pt. *Siły zbrojne w walce z terroryzmem*. Wystąpienie nt.: *Działania Biura Ochrony Rządu wobec zagrożeń terrorystycznych*, Wrocław 22 -23.04. 2015 r.;
- 4) Konferencja naukowa pt. *Józef Piłsudski (1867 – 1935) Dziedzictwo epoki - wyzwania dla współczesności*. Wystąpienie nt.: *Wojna prewencyjna przeciwko III Rzeszy niezrealizowany plan Piłsudskiego z 1933 r.*, Pułtusk 12.05.2015 r.;
- 5) Konferencja naukowa pt. *Przeciwdziałanie zagrożeniom powstałym w wyniku bezprawnego i celowego użycia bezzałogowych platform mobilnych*, Warszawa 12.06. 2015 r. Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego konferencji.
- 6) Konferencja naukowa pt. *Policyjne Siły Specjalne w Polsce*, Szczytno 14 – 15.09. 2015 r.;
- 7) Konferencja naukowa pt. *Zadania, rola i wyzwania Policji w realizacji dyspozycji ustawy antyterrorystycznej*. Szczytno 21.09.2016 r.;
- 8) Konferencja naukowa pt. *Siły Zbrojne w walce z terroryzmem*, Wrocław 1.03. 2016 r.
- 9) Konferencja naukowa pt. *Środki aktywne jako niemilitarne zagrożenia dla Polski – wnioski dla systemu obronnego*, Warszawa 28.02.2017 r. Wystąpienie nt.: *Dezinformacja, środek aktywny wykorzystywany przez organizacje przestępcze*;
- 10) Konferencja naukowa I ogólnopolski kongres pt. *Bezpieczeństwo antyterrorystyczne budynków użyteczności publicznej – zagrożenia i rekomendacje*, Wrocław 21-22.11. 2018

- r. Uczestnik paneli dyskusyjnych. Wystąpienie nt. *Ochrona VIP-ów w budynkach użyteczności publicznej*;
- 11) II Ogólnopolska konferencja naukowa pt. *Samorząd terytorialny w kształtowaniu bezpieczeństwa publicznego*, Pułtusk 7.06.2019 r. Wystąpienie nt.: *Zagrożenia bezpieczeństwa Infrastruktury Krytycznej i sposoby przeciwdziałania*;
 - 12) III Międzynarodowa konferencja naukowa pt. *Bezpieczeństwo antyterrorystyczne budynków użyteczności publicznej – aspekty cywilne i wojskowe*, Jachranka 19 – 20.11.2019 r. Uczestnik paneli dyskusyjnych. Wystąpienie nt.: *Realizacja zadań ochronnych Służby Ochrony Państwa wobec zagrożeń o charakterze terrorystycznym*;
 - 13) Konferencja naukowa pt. *Zagrożenia o charakterze terrorystycznym a system antyterrorystyczny RP*. Moderator konferencji. 11.03.2021. one-line;
 - 14) Konferencja naukowa pt. *Seminarium Total Defence*, Warszawa 22.01.2020 r. Uczestnik dyskusji pt. *Obrona totalna - jak zbudować odporność społeczeństwa na kryzys/konflikt i wsparcie działań obronnych?*, oraz *Koncepcje obrony totalnej a bezpieczeństwo Polski. Implikacje dla Strategii Bezpieczeństwa Narodowego Polski*.
 - 15) Konferencja 20 lecie wojny z terroryzmem – bilans i perspektywy #20latWTC, Uczestnik panelu eksperckiego pn. *Bezpieczeństwo przestrzeni publicznych i infrastruktury krytycznej*. 10.09.2021 r. on-line;
 - 16) Międzynarodowa Konferencja naukowa pt. *Bezpieczeństwo antyterrorystyczne budynków użyteczności publicznej*, Warszawa 20 – 22.10.2021 r.. Moderator panelu dyskusyjnego pt. *Ochrona obiektów niepodlegających ochronie*;
 - 17) Ogólnopolski Kongres Naukowo-Techniczny pt. *Bezpieczeństwo budynków użyteczności publicznej i infrastruktury krytycznej – Terroryzm i inne zagrożenia*. Moderator panelu dyskusyjnego *Bezpieczeństwo obiektów niepodlegających ochronie – projektowanie bezpieczeństwa w obiektach typu: centra handlowe, obiekty kultury, administracji publicznej, kościoły, siedziby firm i korporacje*. Paprotnia 17.10. 2022 r.;
 - 18) Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Ochrona Dziedzictwa Kultury na wypadek szczególnych zagrożeń – zagrożenia klimatyczne, pandemiczne i pożarowe. Dobre praktyki*. Wystąpienie nt.: *Ochrona przedstawicieli organów władzy w obiektach dziedzictwa kulturowego charakterystyka działań Służby Ochrony Państwa*. 29.11.2021 r. on-line;
 - 19) Konferencja naukowa pt. *Europa na wojnie. Skutki inwazji Rosji na Ukrainę*, Warszawa 7.04. 2022 r. on-line;
 - 20) Konferencja naukowa pt. *Ratownictwo i pierwsza pomoc w konfliktach zbrojnych i w stanach nadzwyczajnych*. Wystąpienie nt. *Potencjał ratowników medycznych na tle rozwoju osobniczego człowieka*. Gdynia 19.09.2022 r.;
 - 21) Ogólnopolski Kongres Antyterrorystyczny – *Działania antyterrorystyczne i kontrterrorystyczne. W poszukiwaniu dobrych praktyk* – Moderator panelu eksperckiego na temat: *Reagowanie i odbudowa po zamachach terrorystycznych*. Warszawa 28.02 – 1.03.2023 r.;

- 22) Ogólnopolska Konferencja Naukowa pn. *Stan bezpieczeństwa społeczności lokalnych po transformacji ustrojowej Rzeczypospolitej Polskiej*. Wystąpienie nt. *Współczesna Formacja Ochronna jako podmiot systemu bezpieczeństwa państwa*. 3 - 4.06. 2023 r. Pułtusk;
- 23) VII Konferencja naukowa pt. *Bezpieczeństwo energetyczne – filaru i perspektywa rozwoju*. Moderator panelu dyskusyjnego pt. *Standardy budowania systemów antydronowych w kontekście zagrożeń dla infrastruktury krytycznej*. 11 - 12.09.2023 r. Rzeszów;
- 24) 24. Konferencji Branży Ochrony, pn. *Potencjał i rola sektora prywatnego w systemie bezpieczeństwa narodowego*. Moderator panelu eksperckiego pn. *Udział prywatnych służb ochrony w systemie bezpieczeństwa państwa*. 28-29.09.2023 r. Jachranka;
- 25) Międzynarodowy Kongres Naukowo-Techniczny Safe Place 2023 r. pt. *Odporność obiektów użyteczności publicznej i Infrastruktury Krytycznej wobec zagrożeń wojennych, hybrydowych i terrorystycznych*. Moderator panelu eksperckiego pn. *Analiza ryzyka i prognozowanie zagrożeń bezpieczeństwa dla obiektów*. 20 - 22.11.2023 r. Warszawa;
- 26) Sympozjum Armpol – 2023 r. pn. *Mobilny prom ewakuacyjno-przeprowowy wysokiej nośności*. Wystąpienie nt. *Wstępna koncepcja pracy badawczo-rozwojowej B+R*, Wojskowy Instytut techniki pancernej i Samochodowej Sulejówek 9.12.2023 r.;
- 27) Kongres Odporność 2024 – II Kongres Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. Udział w panelu eksperckim pt. *Budowle ochronne na miarę XXI wieku*. 13.03. 2024 r. Warszawa.

Habilitant był członkiem następujących Radach Programowych, Naukowych, Technicznych i gremiów eksperckich:

- 1) Członek Rady Programowo-Naukowej Zeszytów studenckich, Wyższa Szkoła Administracji Bielsko Biała, Bielsko Biała 2011 r., ISBN 978-83-60430-59-4;
- 2) Członek Rady Programowo-Naukowej Zeszytów Studenckich, Wyższa Szkoła Administracji Bielsko Biała, Bielsko Biała 2012 r., ISBN 978-83-60430-99-3;
- 3) W 2014 r. ekspert przedstawiciel Szefa Biura Ochrony Rządu w Radzie Naukowo - Technicznej przy Ministrze Spraw Wewnętrznych.

W ramach pracy naukowej Habilitant był zapraszany i aktywnie uczestniczył opracowaniu recenzji artykułów:

- 1) Recenzja artykułu pt. *Safety of persons protected by the Government Protection Bureau*, Warszawa 2015 r., SECURITOLOGY ISSN:1898 4509;
- 2) Recenzja artykułu pt. *International conditions of the internal security of state*, Warszawa 2015 r., SECURITOLOGY ISSN:1898 4509;
- 3) Recenzja publikacji pt. *Siły Zbrojne Państw Afryki Północnej*, autorzy: prof. dr hab. Hubert Królikowski, dr Łukasz Fyderek, dr Michał Lipa, mgr Piotr Niziński, mgr Zuzanna Roszka, Warszawa 2020 r.;

- 4) Recenzja wydawnicza, *Selection of police in Europe: comparing the Hungarian and the Polish system*, Internal Security, Wydawca Dział Wydawnictw i Poligrafii, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, 12–100 Szczytno, ul. M.J. Piłsudskiego 111, Warszawa 2020 r.;
- 5) Recenzja artykułu pt.: *Bezzałogowe statki powietrzne jako źródło zagrożeń dla infrastruktury zaopatrzenia państwa w energię elektryczną oraz proponowane metody ochrony tej infrastruktury*, Wydawca Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego Centralny Ośrodek Szkolenia i Edukacji im. gen. dyw. Stefana Roweckiego „Grota”, czasopismo naukowe „Terroryzm, Studia, Analizy, Prewencja”, Warszawa 9.12.2021 r.;
- 6) Recenzja artykułu pt.: *Rola i znaczenie informacji*, Wydawca Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego Centralny Ośrodek Szkolenia i Edukacji im. gen. dyw. Stefana Roweckiego „Grota”, czasopismo naukowe „Terroryzm, Studia, Analizy, Prewencja”, Warszawa 10 grudnia 2021 r.;
- 7) Recenzja artykułu pt.: *Stopnie alarmowe – praktyczny, prawny wymiar ich stosowania*, Wydawca Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego Centralny Ośrodek Szkolenia i Edukacji im. gen. dyw. Stefana Roweckiego „Grota”, czasopismo naukowe „Terroryzm, Studia, Analizy, Prewencja”, Warszawa 14.07.2022 r.;
- 8) Recenzja artykułu pt.: *Ochrona antyterrorystyczna obiektów użyteczności publicznej oraz infrastruktury krytycznej przed atakami z wykorzystaniem pojazdów mechanicznych*, Wydawca Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego Centralny Ośrodek Szkolenia i Edukacji im. gen. dyw. Stefana Roweckiego „Grota”, czasopismo naukowe „Terroryzm, Studia, Analizy, Prewencja”, Warszawa 27.09. 2022 r.;
- 9) Recenzja artykułu pt.: *Prognozowanie zagrożeń terrorystycznych jako element systemu antyterrorystycznego*, Wydawca Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego Centralny Ośrodek Szkolenia i Edukacji im. gen. dyw. Stefana Roweckiego „Grota”, czasopismo naukowe „Terroryzm, Studia, Analizy, Prewencja”, Warszawa 9.05. 2024 r.

Był członkiem, konsultantem lub koordynatorem:

- 1) członek Rad Programowych (3):
 - Członek Rady Programowej III Międzynarodowych Targów Policji i Bezpieczeństwa Wewnętrznego POLSECURE Kielce 2022 r. przedstawiciel Służby Ochrony Państwa;
 - Członek Rady Programowej III Międzynarodowych Targów Policji i Bezpieczeństwa Wewnętrznego POLSECURE Kielce 2023 r. przedstawiciel Służby Ochrony Państwa;
 - Członek Rady Programowej IV Międzynarodowych Targów Policji i Bezpieczeństwa Wewnętrznego POLSECURE Kielce 2024 r. przedstawiciel Służby Ochrony Państwa;
- 2) członek komitetów naukowych (9):
 - Przewodniczący Komitetu Naukowego konferencji naukowej pt. *Przeciwdziałanie zagrożeniom powstałym w wyniku bezprawnego i celowego użycia bezzałogowych platform mobilnych*. Warszawa 12.06.2015 r.;
 - Członek Komitetu Naukowego konferencji naukowej pt. *Siły zbrojne w walce*

z terroryzmem, Wrocław 22-23.04.2015 r.;

- Członek Komitetu Naukowego II ogólnopolskiej konferencji naukowej I ogólnopolskiego kongresu pt.: *Bezpieczeństwo antyterrorystyczne budynków użyteczności publicznej – zagrożenia i rekomendacje*, Wrocław 2018 r.;
- Członek Komitetu Naukowego III ogólnopolskiego kongresu naukowo-technicznego pt. *Bezpieczeństwo antyterrorystyczne budynków użyteczności publicznej – aspekty cywilne i wojskowe*, Jachranka 2019 r.;
- Członek Komitetu Naukowego pt. *Scientific Conference Special Operations Forces East*,. Defenceday Operacje Specjalne 24. Pierwsza edycja, Warszawa 2021 r.;
- Członek Komitetu Naukowego pt. *Scientific Conference Special Operations Forces East*. Defenceday Operacje Specjalne 24. Druga edycja, Warszawa 2022 r.;
- Członek Komitetu Naukowego V Ogólnopolskiego Kongresu Naukowo-Technicznego pn. *Bezpieczeństwo budynków użyteczności publicznej i infrastruktury krytycznej-Terroryzm i inne zagrożenia*. Warszawa 2022 r.;
- Członek Komitetu Naukowego pt. *Scientific Conference Special Operations Forces East*. Defenceday Operacje Specjalne 24. Trzecia edycja, Warszawa 2023 r.;
- Członek Komitetu Naukowego I Ogólnopolskiego Kongresu Antyterrorystycznego pt. *Działania antyterrorystyczne i kontrterrorystyczne. W poszukiwaniu dobrych praktyk* Warszawa 2023 r.;

3) członek komitetów organizacyjnych konferencji (4):

- Wiceprzewodniczący Komitetu Organizacyjnego konferencji naukowej pt. *Bezpieczeństwo osób ustawowo podlegających ochronie wobec zagrożeń w XXI wieku*. Warszawa 2014 r.;
- Członek Komitetu Organizacyjnego konferencji naukowej pt. *Polskie Siły Specjalne w Polsce*. Szczytno 2015 r.;
- Członek Komitetu Organizacyjnego konferencji naukowej pt. *Zadania, rola i wyzwania Policji w realizacji dyspozycji ustawy antyterrorystyczne*. Szczytno 2016 r.;
- Członek Komitetu Organizacyjnego konferencji naukowej pt.: *Siły Zbrojne w walce z terroryzmem*, Wrocław 2016 r.;

4) członek zespołu *Analiz uwarunkowań administracyjno-organizacyjnych wykorzystania policji w czasie klęski żywiołowej „ADOPOL”* Wyższa Szkoła Administracji Wydział Administracji Bielsko Biała 2011 r.;

5) konsultant cyklu publikacji *SECRETUM* wydawanego przez Instytutu Nauk Społecznych i Bezpieczeństwa Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach i Oficynę Wydawniczą RYTM;

6) koordynator Zespołów Projektowych powołanych Dziennikiem Decyzji Szefa BOR nr 2-99/2017 r. z dnia 24.05.2017 r., współpracujących z wykonawcami Projektów Naukowo-Badawczych pt.: 1) *Wirtualny Symulator Działań Ochronnych Biura Ochrony Rządu*,

projekt o numerze DOB-BIO6/11/90/2014; 2) *System przeciwdziałania zagrożeniom powstałym w wyniku bezprawnego i celowego użycia bezzałogowych platform mobilnych*, projekt o numerze DOB-BIO7/16/03/2015.

Habilitant był członkiem następujących zespołów roboczych:

- 1) W 2014 r. członek zespołu roboczego ds. *Strategii Badawczo Rozwojowej Ministra Spraw Wewnętrznych*, w ramach zadań Rady Naukowo Technicznej przy Ministrze Spraw Wewnętrznych;
- 2) W 2014 r. członek zespołu roboczego ds. *opracowania programów strategicznych resortu spraw wewnętrznych* w ramach zadań Rady Naukowo Technicznej przy Ministrze Spraw Wewnętrznych;
- 3) Od 2019 r. jako ekspert, był przedstawicielem Komendanta Służby Ochrony Państwa w Radzie Naukowo-Technicznej przy ministrze spraw wewnętrznych i administracji

Od 2023 r. jest Członek Polskiego Towarzystwa Bezpieczeństwa Narodowego, rzeczoznawcą Polskiej Izby Ochrony, członkiem EU Protective Security Advisor's z inicjatywy antyterrorystycznej Komisji Europejskiej (DG Home).

3.4. Aktywność dydaktyczna, organizacyjna i popularyzująca naukę

Warto zaznaczyć, że aktywność naukowa Habilitanta związana jest z Jego aktywnością dydaktyczną, organizacyjną i popularyzującą naukę, stąd też dorobek w tym zakresie jest znaczący. Prowadził seminaria dyplomowe jako opiekun prac licencjackich i magisterskich. Wypromował 50 licencjatów i 1 magistra. Był promotorem pomocniczym 3 rozpraw doktorskich:

- 1) Promotor pomocniczy rozprawy doktorskiej mgr Marii Ryszkowskiej nt. *Pozamilitarne działania wobec terroryzmu międzynarodowego w XXI wieku*. Promotor: Prof. dr hab. Kuba Jałoszyński. Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego;
- 2) Promotor pomocniczy rozprawy doktorskiej mgr Katarzyny Joanny Matysek nt.: *Dobór i profesjonalizacja kadr Biura Ochrony Rządu/ Służby Ochrony Państwa w systemie polityki bezpieczeństwa państwa*. Promotor: Prof. dr hab. Kuba Jałoszyński. Wydział Nauk Politycznych Akademii Humanistycznej w Pułtusk;
- 3) Promotor pomocniczy rozprawy doktorskiej mgr. Dariusza Drohomireckiego nt. *Ochrona wybranych obiektów infrastruktury krytycznej w Polsce przy zastosowaniu systemów do detekcji i neutralizacji bezzałogowych statków powietrznych*. Promotor dr hab. Robert Socha, Prof. AWSB.

Od 2014 r. był związany Akademią Humanistyczną im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusk, Wydział Nauk Politycznych. Jako pracownik naukowo-dydaktyczny na stanowisku adiunkta, prowadził wykłady, konwersatoria i ćwiczenia. Od 2018 r. jest związany z Akademią Finansów i Biznesu Vistula, Wydział Humanistyczny. Jako pracownik naukowo-dydaktyczny na stanowisku adiunkta prowadził wykłady, konwersatoria i ćwiczenia z ok. 20 przedmiotów

związanych z bezpieczeństwem. Od 2023 r. zatrudniony jest w Akademii Finansów i Biznesu Vistula w Warszawie na stanowisku dyrektora programowego kierunków kształcenia i współautorem programów studiów:

- 1) Analityka Biznesu i Bezpieczeństwa o specjalnościach: analityk biznesu i analityk bezpieczeństwa;
- 2) Logistyka o specjalnościach: logistyka transportu i logistyka produkcji.

W procesie samodoskonalenia Habilitant brał udział w następujących szkoleniach umożliwiających podnoszenie własnych kwalifikacji:

- 1) ABC Prawa Zamówień Publicznych – Szkolenie organizowane przez Forum Edukacyjne Centrum Zamówień Publicznych Sp. z o.o. ul. E. Jelinka 21 01-646 Warszawa.
- 2) Szkolenie dla ekspertów gestorów, wyznaczonych do Komitetów Sterujących realizacją projektów i Zespołów Nadzorujących NCBiR - Szkolenie organizowane przez Radę Naukowo Techniczną Ministra Spraw Wewnętrznych we współpracy z Działem Realizacji Projektów na Rzecz Bezpieczeństwa i Obronności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju;
- 3) Zarządzanie Zasobami Ludzkimi – Nowoczesny Przełożony – Szkolenie organizowane przez Rural Development Roman Dubko;
- 4) Zamówienia Publiczne dla Praktyków – Szkolenie organizowane przez APEXnet. Program szkolenia przygotowujący uczestników oraz aktualizujący wiedzę niezbędną do pracy w zawodzie: Specjalista ds. Zamówień Publicznych;
- 5) Uczestnik warsztatów pt. *Metodologia prowadzenia badań nad bezpieczeństwem* organizowanych przez Centrum Naukowo- Badawcze Ochrony Przeciwpowodzi im. Józefa Tuliszwskiego Państwowy Instytut Badawczy
- 6) Przeciwdziałanie zachowaniom patologicznym w miejscu pracy. Szkolenie bazowe z zakresu przeciwdziałania mobbingowi – Szkolenie organizowane przez Rural Development Roman Dubko;
- 7) Szkolenie z zakresu procesowego zarządzania projektami zgodnie z metodyką PRINCE 2, zakończone uzyskaniem certyfikatu PRINCE 2 Foundation Certificate in Project Management, Certyfikat nr: GR633064635JC, Candidate nr.: 9980021774283225;
- 8) Szkolenie z zakresu procesowego zarządzania projektami wg standardu PMI®/PMBok® Guide; podejście praktyczne Numer kursu: ZP-PMI R.E.P. Nr: 2854; PDU: 18;
- 9) Szkolenie EU PSA Workshop on Quality Control Methodology – Maritime and Energy Sector 21-22 March 2023.
- 10) Szkolenie EU PSA Protective Security Advisor's. Theoretical and practical training offered between 22 and 26 May 2023 on methods and procedures of protection of public space and high-risk locations. The completion of the training qualifies the participant to participate in future EU protective security mission in different Member States. Certyfikat of Training;

- 11) Szkolenie z zakresu zarządzania i koordynowania dostępności cyfrowej w projektach dla pracowników administracji publicznej – Ministerstwo Cyfryzacji. Szkolenie zakończone testem;
- 12) Zamknięte warsztaty prowadzone przez przedstawiciela EU PSA (Protective Security Advisors), z inicjatywy antyterrorystycznej Komisji Europejskiej (DG Home) odpowiedzialnej m. in. za budowanie odporności na zagrożenia terrorystyczne i sabotażowe wśród państw członkowskich UE. Warsztaty dotyczyły oceny kontroli bezpieczeństwa w portach morskich i znajdujących się na ich terenie strategicznych obiektach energetycznych. Od 21 - 22.03.2023 r. w Gdyni.

Ponadto przygotował materiały dydaktyczne wykorzystane podczas szkoleń:

- 1) Przygotowanie i wykonanie materiałów dydaktycznych na szkolenie pracowników zajmujących się problematyką przygotowań obronnych w dystrybucyjnej Spółce Akcyjnej „Polska Grupa Energetyczna”, pt. *Problematyka przygotowań obronnych PGE*. 18.12.2013 r.;
- 2) Przygotowanie i wykonanie materiałów dydaktycznych dla pracowników Spółki Akcyjnej „Polska Grupa Energetyczna” pt. *Wybrane problemy obronne PGE*. 12.12.2014 r.

Wśród innych aktywności Habilitant wskazał działalność społeczną w zakresie:

- 1) 2010 r. - współorganizator wyjazdu motocyklowego *Motocykliści w hołdzie kolegom*, Warszawa – Smoleńsk - Warszawa, zorganizowanego przez funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu, poświęconego oddaniu hołdu parze Prezydenckiej oraz członkom delegacji Polskiej tragicznie poległym w dniu 10 kwietnia 2010 r.;
- 2) 2010 r.- organizator wystawy w Muzeum Wojska Polskiego, pt.: *BOR zawsze dla Ojczyzny*. Poświęconej funkcjonariuszom Biura Ochrony Rządu, którzy oddali życie podczas wykonywania obowiązków służbowych;
- 3) Działalność charytatywna na rzecz *Fundacji Otwartych Serc* w Sulejówku. Fundacja zgodnie ze swą statutową działalnością realizuje zadania obejmujące zakresem opiekę nad dziećmi chorymi na autyzm i porażenie mózgowe dziecięce.

3.5. Wnioski

Podsumowując ocenę aktywności naukowej stanowiącej podstawę ubiegania się dr. Jarosława CYMERSKIEGO o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauki społeczne w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie wskazać należy, że Kandydat wykazał się istotną aktywnością naukową i dydaktyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni. Podkreślić tu zwłaszcza warto aktywność publikacyjną Habilitanta, która pozwala na doskonalenie polskich rozwiązań służących skutecznemu przeciwdziałaniu zagrożeniom terrorystycznym, w tym funkcjonowanie formacji chroniących ważne osoby i obiekty w

państwie. Warto również wskazać na aktywną współpracę Kandydata z otoczeniem społecznym i gospodarczym, w ramach której realizowane były projekty na rzecz rozwoju Służby Ochrony Państwa, a tym samym nauk o bezpieczeństwie.

W oparciu o przedstawioną dokumentację **stwierdzam spełnienie przesłanki, o której mowa w art. 219 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r., poz. 478) dotyczącej oceny osiągnięcia naukowego stanowiącego znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny.**

4. Końcowa konkluzja i ocena

Biorąc pod uwagę powyższe, wskazać należy, że osiągnięcia naukowe dr. Jarosława Cymerskiego, ubiegającego się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego, stanowią znaczący wkład w rozwój dyscypliny nauki o bezpieczeństwie. Tym samym **stwierdzam, że recenzowane osiągnięcia dr. Jarosława CYMERSKIEGO spełniają wymagania, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r., poz. 478 z późn. zm.)** i wnioskuję do Senatu Akademii Policji w Szczytnie o dopuszczenie dr. Jarosława Cymerskiego do dalszych etapów postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego.

.....
prof. dr hab. Stanisław KOWALKOWSKI